

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av elevers tillgång till
läroböcker och andra läromedel i de obligatoriska
skolformerna vid Bergvallaskolan i Motala kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av elevers tillgång till läroböcker och andra läromedel vid Bergvallaskolan i Motala kommun. Granskningen genomfördes under höstterminen 2025.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 18 december 2025.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Bergvallaskolan senast den 1 juni 2026 skulle redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Motala kommun har inkommit med en sådan redovisning den 28 maj 2026.

Beslut efter uppföljning

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

Skolans arbete med att ge eleverna tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål

- Använd läroböcker och andra läromedel för att skapa sammanhang i undervisningen och progression i elevernas lärande.

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Stärk ledningen och samordningen av arbetet med att ge alla elever tillgång till läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Skapa förutsättningar för ett medvetet och gemensamt arbete med likvärdighet inom skolenheten gällande användningen av läroböcker och andra läromedel som omfattar samtliga ämnen på båda stadier.

Huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete. Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

Utvecklingsområde 1

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Använd läroböcker och andra läromedel för att skapa sammanhang i undervisningen och progression i elevernas lärande.

Av huvudmannens redovisning framgår att inköp av läromedel i ämnet teknik har planerats till höstterminen 2026 och att läromedlen då ska användas som bas i undervisningen. Av redovisningen framgår även att lärarhandledningar kommer att användas i planeringen för att säkerställa struktur, progression och koppling till kursplanen samt att gemensam planering inom arbetslaget har initierats för att säkerställa att läromedlen används systematiskt. Huvudmannen bedömer att åtgärderna kan bidra till en tydligare struktur i undervisningen, en mer systematisk progression i elevernas lärande samt förbättrade möjligheter för eleverna att återkoppla till tidigare moment och repetera innehåll.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter.

Utvecklingsområde 2

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Stärk ledningen och samordningen av arbetet med att ge alla elever tillgång till läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har tagit en mer aktiv roll i planering och prioritering av inköp av läromedel. Av redovisningen framgår att forum för dialog mellan rektorn och lärare kring läromedel har etablerats, att en kartläggning av tillgången till läromedel i samtliga ämnen har påbörjats samt att planering har inletts för att säkerställa att alla elever har tillgång till egna läroböcker där så är möjligt. Huvudmannen bedömer att åtgärderna har bidragit till ökad tydlighet i ansvarsfördelningen kring läromedelsinköp och användning, bättre samordning mellan stadier och ämnen samt ökad likvärdighet i tillgången till läromedel mellan olika elevgrupper. På längre sikt bedömer huvudmannen att åtgärderna kan bidra till att alla elever får tillgång till ändamålsenliga läromedel i alla ämnen, ökad kvalitet i undervisningen genom mer medvetna och gemensamma val av läromedel samt en starkare koppling mellan resultat, analys och beslut om läromedel.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter.

Utvecklingsområde 3

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Skapa förutsättningar för ett medvetet och gemensamt arbete med likvärdighet inom skolenheten gällande användningen av läroböcker och andra läromedel som omfattar samtliga ämnen på båda stadierna.

Av huvudmannens redovisning framgår att planering för inköp av läromedel i teknik har genomförts. Av redovisningen framgår även att gemensamma diskussioner genomförs mellan lärare på lågstadiet och mellanstadiet kring vilka kunskaper eleverna ska utveckla och hur läromedel ska användas för att skapa progression. Vidare framgår att rektor har tagit en mer aktiv roll i att leda, följa upp och samordna arbetet med läromedel samt skapat gemensamma rutiner för planering och uppföljning av läromedel inom skolenheten. Huvudmannen bedömer att åtgärderna har skapat bättre förutsättningar för likvärdighet mellan stadierna och undervisningsgrupper. Huvudmannen bedömer även att åtgärderna kan bidra till ökad likvärdighet mellan klasser och stadierna, tydligare progression i undervisningen, ökad kvalitet och kontinuitet i undervisningen samt stärkt samsyn mellan lärare kring undervisningens innehåll och upplägg.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom området.

På Skolinspektionens vägnar

X Roger Persson

Beslutsfattare
Signerat av: Roger Persson

X Maria Levin

Föredragande
Signerat av: Maria Levin

Bilaga 1: Författningsstöd

Den 1 juli 2024 trädde ändringar i skollagen i kraft som syftar till att stärka elevers tillgång till ändamålsenliga läromedel.¹ Ändringarna gäller för flera skolformer. För grundskolan är lydelsen följande²:

Eleverna ska utan kostnad ha tillgång till läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

I skollagens första kapitel har införts definitioner av begreppen läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg.

I skollagen avses med

- lärobok: tryckt läromedel, med eller utan digitala komponenter,
- läromedel: helt eller delvis tryckt eller digitalt verk som är avsett att användas i undervisningen, som överensstämmer med relevanta delar av tillämplig kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplan och läroplanen, och som är utgivet av någon som bedriver utgivningsverksamhet av professionell art,
- lärverktyg: läroböcker, andra läromedel och andra tryckta eller digitala verk samt utrustning och material som används i undervisningen.³

I samband med lagändringarna har regeringen även beslutat om nya formuleringar i flera läroplaner.⁴ I läroplanen för grundskolan har ändringarna följande lydelse

Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven får använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.⁵

Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

- alla elever erbjuds strukturerad undervisning under lärares ledning,

¹ Lag (2023:951) om ändring i skollagen (2010:800).

² 10 kap. 10 § andra stycket skollagen.

³ 1 kap. 3 § elfte–trettonde strecksatserna skollagen.

⁴ Förordning (SKOLFS 2024:590) om ändring i förordningen (2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet.

⁵ Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper.

- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål,
- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda skolbibliotek,
- alla lärare får tillgång till de lärarhandledningar som behövs för att ge eleverna en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.⁶

⁶ Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar.